

اکنون در استان صنعتی داریم با ماشین آلات فرسوده که تکنولوژی روز را ندارد، روش های تولید قدیمی است و به شدت فضای صنعت بیمار است. حداقل ۲۰۰ میلیارد تومان برآورد اولیه از نیاز استان است که بتوانیم ماشین آلات حدود ۴۰۰ بنگاه استان را از فرسودگی در بیاوریم و تکنولوژی را به روز کنیم که اگر این کار را نکنیم همه واحدهای ما واحدهای مشکل دار می شود.

حدود ۲۰۰ میلیارد تومان هم برآورد اولیه ای است که باید به ۴۰۰ بنگاه کوچک و متوسط داده شود برای سرمایه در گردش آنها تا تولید سودآور داشته باشند. به نظر می رسد یک جای کار در تامین نقدینگی دچار مشکل هستیم و اگر این موضوع رفع نشود چه برای سرمایه در گردش و چه برای به روز رسانی تکنولوژی در ماشین آلات، چالش بعدی ما در سال های آینده، بحرانی شدن تعداد دیگری از بنگاه ها است که باید از چرخه خارج شوند.

دقت کنید، وقتی می گوئیم ۱۴۰ بنگاه مشکل دارند ممکن است ۸۰۰ بنگاه فعال ما هم به سمت مشکل دار شدن برود پس باید فضای کسب و کار را درست کنیم. صنعت گران ما هم مظلوم و بی سر و صدا هستند و مطالبات خود را جدی پیگیری نمی کنند در حالی که در بیشتر موارد حق با آنهاست.

در مورد انطباق برنامه راهبردی وزارتخانه با برنامه توسعه استان در چه شرایطی قرار داریم؟

برای اولین بار با بخش خصوصی و با صاحبان صنایع و تشکل های صنعتی جلسات متعددی داشتیم و توانستیم فرصت ها، نقاط قوت و چالش های استان را شناسایی کنیم و یک سری اهداف کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت برای شاخص هایی که وزارتخانه از استان خواسته بود را تعیین کنیم. ما توانستیم در شاخص هایی که مثلاً صادرات استان در افق ۱۴۰۴ به کجا باید برسد به عدد برسیم، صادرات اکنون ما حدود یک میلیارد دلار است که بخش عمده آن پسته است، پیش بینی کرده ایم این شاخص در افق ۱۴۰۴ با توجه به تمام رویکردهایی که داریم، سهم کشاورزی کم شود و سهم صنایع فراوری و معدنی بیشتر شود تا برسیم به رقمی حدود شش میلیارد دلار صادرات، و این مستلزم تنوع در صادرات است در حالی که الان تک محصولی هستیم که عمده آن پسته است.

یک سری اولویت های کلی کشور را تدوین کردند مثلاً ما باید در افق ۱۴۰۴ به ۵۵ میلیون تن فولاد برسیم، در بحث سیمان، یا خودرو همینطور است. در کرمان در بحث مس، آلومینیوم، لاستیک، خودرو، کاشی و سرامیک و سیمان ظرفیت هایی داریم که قابل توسعه هستند که باید برنامه ریزی برای آنها داشته باشیم.

سازمان صنعت و معدن و تجارت هم اهداف مشترکی را برای بخش صنعت، معدن و تجارت مشخص کرده که از آن جمله می توان افزایش تولیدات صنعتی معدنی در صادرات استان، یا افزایش سرمایه گذاری خارجی اشاره کرد.

برای حوزه صنعت چند هدف کلی را در نظر گرفتیم که این اهداف را در چند سال آینده انجام می دهیم، بر اساس رویکردهای کلی باید به سمت توسعه بنگاه های بزرگ صنعتی معدنی برویم، ما معادن مس و گل گهر داریم و می توانیم این بنگاه ها را توسعه دهیم و این بنگاه ها، بنگاه های مادر محسوب می شوند.

صنایع مادر وقتی ایجاد شدند هم در مس، آهن و کرومیت و ذغال سنگ می توانند محرک برای سایر صنایع شوند. یکی از ضعف های ما این است که مثلاً مس باهنر و مس سرچشمه را داریم اما در صنایع پایین دستی که می تواند یک شهرک تخصصی ایجاد شود، کاری انجام شده است. در بخش ذغال سنگ تا تک و قطران صنایع پایین دستی را ایجاد کردیم که می تواند ادامه پیدا کند. در بحث کرومیت، اتفاق خاصی نیفتاده اما اینها می تواند یکی از محورهای توسعه ما باشد.

در استان محورهایی که می توانیم روی آن کار کنیم بحث زنجیره هایی است که در صنایع معدنی و دیگری زنجیره ارزش در صنایع کشاورزی و تبدیلی است، ما اعتقاد داریم استان کشاورزی هستیم که باید در بحث صنایع تبدیلی کشاورزی در زنجیره ارزش افزوده کشاورزی را تکمیل کنیم و خام فروشی را در این بحث کنار بگذاریم. در صادرات صنعتی و معدنی اعتقاد داریم در افق ۱۴۰۴ باید به عدد ۵ میلیارد دلار برسیم، سرمایه گذاری خارجی ما در استان در شرایط فعلی ۶۸ میلیون دلار است و پیش بینی ما این است این عدد در سال ۱۴۰۴ به ۲/۵ میلیارد دلار برسد.

در زمینه تولیدات، مثلاً در فلزات اساسی پیش بینی ما این است برای تولید فولاد خام در ۱۴۰۴ عدد استان به ۱۶ میلیون تن برسد در بحث تولید مس حدود ۲۵۰

هزار تن مس داریم که در ۱۴۰۴ به ۴۰۰ هزار تن باید برسد. در بحث کانی غیر فلزی مانند سیمان و کاشی و سرامیک نقطه قوت داریم. در سیمان سه کارخانه داریم که حدود ۲٫۳ میلیون تن ظرفیت فعلی ماست و پیش بینی ما این است که در ۱۴۰۴ به ۳٫۶ برسد.

در کاشی و سرامیک در حال حاضر ۲۱ میلیون متر مربع تولید داریم و پیش بینی برنامه راهبردی صنعت استان این است که به ۲۵ میلیون متر مربع برسیم. در بحث لاستیک بارز که نقطه قوت است اگر در کشور ۲۵۰ هزار تن تولید لاستیک داخلی نیاز داشته باشیم ۱۰۰ هزار تن آن تولید این کارخانه است پیش بینی است که این عدد به ۲۰۰ هزار تن برسد.

در تولید خودرو در استان پیش بینی این است در ۱۴۰۴، حدود ۲۵۰ هزار خودرو تولید کنیم، اگر تحریم ها برداشته شود قطعاً فضای تولید خودرو خوب خواهد شد.

در سایر ماشین آلات صنعتی و تولیدات کشاورزی آیتم هایی که داریم شامل تراکتور، است که در کرمان دو سه واحد تراکتورسازی داریم که پیش بینی ما این است از ۱۰ هزار دستگاهی که ظرفیت فعلی است بتواند به ۱۲ هزار دستگاه برسد، در بخش یخچال و فریزر و گیرنده های LED که به طور مشخص در سیرجان است نقاط قوتی داریم که می شود روی آن برنامه ریزی کرد.

در برنامه ششم توسعه چه خوابی برای صنعت استان، دیده شده است؟

برنامه ششم توسعه هنوز به ما ابلاغ نشده و در مرحله تدوین قرار دارد، کلیات این برنامه ابلاغ شده است، برنامه ششم وقتی در کشور نوشته شد گفتند می خواهیم به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد برسیم که سهم استان کرمان ۱۶ میلیون تن است. این ۵۵ میلیون تن را بر اساس یک سری شاخص های کلان در نظر گرفتند مثلاً در کشورهای در حال توسعه گفته می شود برای هر نفر این قدر تولید فولاد باشد، جمعیت ایران بر اساس آن مقدار تولید سال ۱۴۰۴، ۵۵ میلیون تن فولاد نیاز دارد که این رقم را در استان ها گفته اند بر اساس توانمندی خود برنامه دهید.

برنامه ۱۴۰۴ راز برنامه ششم توسعه جدا نمی بینیم، افقی را برای ۱۴۰۴ دیده ایم که مثلاً ۱۰ سال آینده به کجا برسیم برای اینکه برسیم، افق پنج سال آینده هم دیده شده است، اما خلاصی که وجود دارد در برنامه ریزی، وحدت رویه بین استان ها و وزارتخانه نهایی نشده است.

و ظرف یک ماه آینده این برنامه نهایی می شود که بر اساس آن برنامه کلان ۱۴۰۴ را هم خواهیم بست.

همچنین سعی کردیم افق ۱۴۰۴ را مبتنی بر برنامه ای ببینیم که برنامه ششم نیز اجرایی شود، مثلاً اگر خواهیم سیمان به سه میلیون تن برسیم باید بدانیم که وضعیت ما چگونه است، اکنون ما سه کارخانه سیمان فعال داریم که این پایه ای است که رشد صورت بگیرد، زمانی که می گوئیم باید در خودرو به ۲۵۰ دستگاه خودرو برسیم باید بدانیم که ما قطب سوم تولید در منطقه ویژه هم را داریم.

در استان یک سری صنایع به عنوان نقاط قوت داریم که همین ها باعث شده که در برنامه ای افق ۱۴۰۴ آن اهداف را ببینیم.

بنابراین تاکید می کنم که اکنون صنایع اولویت دار استان برای توسعه صنعتی مشخص شده اند.

و در ۱۶ شهرستان هم مزیت های نسبی را جمع کردیم و پتانسیل ها را دیدیم که برای اولین بار حدود ۱۵۰ پیش مطالعه امکان سنجی به صورت پروپزال های ۵۰ صفحه ای آماده داریم تا به سرمایه گذاران ارائه دهیم.

سوال آخر این که در مورد شکل گیری صنایع براساس مزیت نسبی در استان چه نظری دارید؟

یکی از راهکارهایی که می توانیم صنعت را توسعه دهیم خلق مزیت است مثلاً در هم مزیتی برای خودرو سازی نبود اما با توجه به سرمایه گذاری انجام شده، مزیتی برای خلق صنایع پایین دستی خودرو ایجاد شده و یا در زرد در بحث ریلی وقتی واگن سازی آمد ما خلق مزیت کردیم و این صنعت به راه افتاد.

اما اگر در زمینه ای وقتی که زمینه سرمایه گذاری می کردیم که نه مزیت نسبی داشتیم و نه توانستیم مزیت درست خلق کنیم طبیعی است این صنایع بعد از مدتی خواسته و یا ناخواسته تعطیل می شوند. مثلاً در یک نقطه ای استان چون برق زیاد داشتیم صنایع انرژی بر را برده ایم آنجا که این یک مزیت است اما دور بودن آنها از معادن ضد مزیت است.